

1321 2. Beh. af Forfl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1877 til 31. Marts 1878. 1322

lukkende slutter sig til Landstinget og ikke søger sin Støtte i Folkethinget. Om man nu kan mene, at det var den Fortolkning af Grundloven, som blev gjort gjældende, da den blev vedtagen, det henstiller jeg.

Ordføreren (Berg): Den meget ærede Minister har fundet sig tilrette med en Del af Flertallets Indstillinger, efterat han har hørt mig idag. Denne Indrømmelse fra hans Side tager jeg til Indtægt. Forøvrigt tør jeg antage, at baade den meget ærede Minister og Flertallets Ordfører har udtalt sig tilstrækkeligt klart for at vise, baade at vi ere uenige, og hvori Uenigheden stikker, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind paa de specielle Spørgsmaal, saa meget mindre, som jeg anser de enkelte Misforstaaelser, hvori den ærede Minister gjorde sig skyldig, i Anledning af mine Udtalelser, for under de nuværende Forhold at være af aldeles underordnet Betydning. — Med Hensyn til et Hovedpunkt, der ligger for, er det mig hjært at kunne slutte mig til de Udtalelser, som faldd fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen). — Med Hensyn til den meget ærede Ministers Indsigelse mod en Udbring af det ærede Medlems for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), at dette Things Rettigheder daglig bleve angrebne, skal jeg ikke negte, at jeg gjør det ærede Medlems Ord til mine; jeg anerkjender dem for fuldstændig rigtige. Den nuværende politiske Stilling, som det ærede Ministerium ved sin fortsatte Forbliven paa sin Plads skaber, er efter min Opfattelse af Grundloven et stadigt Angreb paa dette Things Rettigheder; det er en Vægt, der stadigt søger at trykke ned og altsaa et dagligt Angreb. Hvorledes det kan kaldes et Overgreb fra Folkethingets Side, at man vil rykke denne Byrde — jeg havde nær sagt denne Vægt — af sig, fortaar jeg ikke; at værne om sine Rettigheder er ikke et Overgreb. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds behøver ikke at henvise os til Kjendskab til Udvalgsamtaler og deslige, thi hele Forhandlingen i 1865 og 66 om Grundlovsforandringen bærer gennem alle Udtalelser tydeligt Spor af, at der ikke var nogen Væsenforskjel tilstede i denne Henseende. Det var blot en lille Forandring, der var blot i dette ene Punkt en Smule Forandring af Valgretten til Landstinget, der vilde gjøre Landstinget lidt mere konservativt, lidt mere stiftet til at holde igjen paa enkelte Punkter; men Lyngdepunktet blev selvselgelig, hvor

det var, i den almindelige Valgret og det derfra udgaaede Thing. Det var Lanfegangen i det Hele, og det var den Vægt, hvori den ærede Minister — dog ikke gjennem personlige Udtalelser fra hans Side — og hans Venner anbefalede Forslaget. Var det ikke Tilfældet, skulde han den Gang have modsagt det, skulde han den Gang have sagt, at hans Opfattelse af Forandringen var helt stik modsat de Udtalelser, der kom fra hans Venner, saa havde der været nogen Mening deri. Saaledes var Stillingen. Naar den ærede Minister vil fremstille os Juni-Grundloven som hvilende paa to ligeberettigede Thing, høert med sit Lyngdepunkt, vil jeg blot bemærke, at det er høyst umuligt, at en Ting har mere end eet Lyngdepunkt. Lovgivningsværket, Forfatningsmaksimeriet, det offentlige Liv maa have et Lyngdepunkt, og dette Lyngdepunkt var — det har man altid fra 1849 erkjendt — det folkevalgte Kammer, ligesom man ogsaa i 1865—66 har erkjendt det. Nu kommer den ærede Minister og taler om to ligeberettigede Thing, hver med sit Lyngdepunkt, men Lyngdepunktet i Landstinget skal veie saa meget, at vi komme paa Bippebrædtet og Intet veie. Det er Stillingen. Hvorledes den ærede Minister nu vil forklare sine Ord eller ikke, betyde de dette, at Lyngdepunktet er lagt i Landstinget; vi sidde her omtrent som Kloget, man kunde bruge som en raadgivende Forsamling, om hvis Mening man ikke behøver at betynde sig, naar den ikke falder sammen med Ens egen. Det er Opfattelsen. Jeg skjønner ikke rettere end, at det man stiler paa — den Sag kunne vi forøvrigt Alle tage rolig — ikke saa meget er at komme bagved 1848 som at komme bagved noget, der laa forud for 1660. Jeg vil imidlertid sige, at hvormeget end Hartfornsbesiddelsen kan veie, er det min Overbevisning, at, hvad man end kan ønske og attraa med Hensyn til det almindelige Folks Ret, vil man ikke naae, jeg vil ikke sige den samme men en lignende Tilstand, som man dengang ved sin Stædighed tabte. Man faar ikke veiet Befolkningen saaledes, eller med andre Ord, man faar ikke den almindelige Valgret vippet bort. Det vil ikke lykkes at vippe den paa den Maade; man faar ikke den Fortolkning af Grundloven praktisk gennemført, man føre saa det Sprog, man vil, og blive sidende med en saadan Paastand som den, at man kun vil vige for dem, der ville det Samme eller noget lignende. Indførelsen af den Slags Grundsetninger vil ikke være mulig; de ville ikke komme